

Deník: Aby mohla studovat medicínu, má tři brigády. Občas si sáhne na dno

1.2.2023 - Zuzana Hronová | Člověk v tísni

Jitčini rodiče se rozvedli, když jí bylo pět let. Vyrůstala spolu s mladší sestrou a jen s matkou. Ta byla doma a starala se o ně a také o svou maminku. „Žily jsme jen z babiččina důchodu, příspěvku na péči a z malých alimentů od otce. Když babička zemřela, musela maminka náš domek prodat a odstěhovali jsme se do podnájmu,“ vypráví dnes třiaadvacetiletá slečna, jejíž jméno redakce Deníku na přání změnila.

Pakliže její třída na základce mířila na školu v přírodě nebo lyžařský kurz, většinou nejela, protože na takové výdaje rodina neměla. „*Nechtěla jsem vysvětlovat, jak je to s našimi financemi, tak jsem se většinou na něco vymluvila, třeba že mám něco jiného, nebo že nelyžuji. Brala jsem to tak, že jde o věci, které si prostě každý nemůže dovolit. Ale bylo to takové složitější,*“ popisuje. Jednou jí ale tatínek k Vánocům zaplatil účast na školním výletě do Anglie.

I přes všechny obtíže ale měla jasný a velmi ambiciózní cíl: vystudovat jednu medicínu a zachraňovat lidské životy. Učení ji bavilo a nedělalo jí potíže, takže hravě zvládla přechod na gymnázium. A nenarazila ani u rodičů, jako to zažívá hodně sociálně znevýhodněných dětí. Ve studiu ji podporovali, ač to stálo další peníze.

„Maminka to řešila půjčkami a zadlužením, abychom já ani sestra kvůli finanční situaci netratily na vzdělání,“ vypráví Jitka.

Když měli jet s gymnáziem na několikadenní výlet, maminka vysvětlila třídní učitelce, že na takovou akci nemají finance. Učitelka se od té doby snažila Jitce pomáhat a ve druháku jí propojila s projektem Retrostipendia pro sociálně znevýhodněné studenty, který organizuje Člověk v tísni. Začala dostávat za dobrý prospěch tisíc korun měsíčně a od šestnácti let si také začala přivydělávat jako obsluha v baru. „*Jenže to jsem brala šedesát korun na hodinu, takže tisíc korun měsíčně pro mě znamenalo obrovské peníze. Platila jsem tím všechny možné příspěvky do školy, učebnice, ale leckdy jsem tím také přispívala na nájem nebo energie,*“ popisuje. Maminka totiž musela kvůli zdravotním problémům do invalidního důchodu.

Oceňuje, že Retrostipendia pouze studenty nefinancují, ale také jim nabízejí odborné konzultace a pomáhají s řešením složité situace. „*Kromě toho Člověk v tísni organizoval různé výjezdy, takže jsem se konečně poprvé od čtyř let dostala na hory a naučila se trochu lyžovat,*“ vzpomíná. Jezdila s nimi i na jiné pobyty, kde potkala další stipendisty. „*Mezi mými přáteli nikdo moc finanční nouzi netrpěl. Tady jsem najednou zjistila, že existují lidi, kteří řeší podobné problémy jako já,*“ pokračuje.

„*Chudobu a nevzdělanost rodičů často zdědí i jejich děti,*“ upozorňuje metodička kariérního poradenství a koordinátorka programu Retrostipendia Rut Veselá. Přečtěte si rozhovor v Deníku.cz.

Jitka se stala jednou z prvních stipendistek, která pokračovala i na vysokou školu. Dostala svému snu a zvolila si jeden z nejtěžších oborů – lékařskou fakultu. Koordinátorky jí tehdy vyjednaly zvýšení příspěvku na dva tisíce korun měsíčně. Tuto částku dostává od té doby každý ze stipendistů, který se dostane na univerzitu. Zatím ovšem jde o jednotky účastníků v tomto programu. „*Dva tisíce, ty už byly hodně znát. Hradila jsem si z nich cestování na lékařskou fakultu do Prahy a také jídlo,*“ pochvaluje si.

Jitčíným cílem je velmi náročný obor břišní chirurgie. Kromě toho by ráda jezdila na mise s Lékaři bez hranic.

„Prošla jsem si určitými životními situacemi, které by bývaly šly vyřešit nějakou podporou zvenčí. Takže vím, jaké to je potřebovat pomoc, které se člověku nedostává. Dovedu se vžít do situace lidí, kterým štěstí nepřálo. To beru jako svou výhodu.“

Na lékařské fakultě je nyní ve čtvrtém ročníku a zažila si již spoustu dramatických okamžiků. Zkouškové období, kdy se většina kolegů na dlouhé týdny zavírá s učením domů, ona bere jako čas, kdy se nemusí chodit na přednášky, a jde tudíž více vydělávat na brigádách. O víkendech pracuje celý den v kavárně, přes týden prodává v Praze v krámku s keramikou, kde se občas zkouší učit. Na vzdělávacích kurzech Lékařské komory dělá hostesku. Kromě toho každý den stráví tři hodiny ve vlaku dojížděním. *„Ani sama nevím, jak to zvládám. Asi trochu se štěstím,“* zamyslí se.

Na dotaz, co by doporučila dětem, které mají podobně složité podmínky ke studiu jako ona, odpovídá, že pakliže mají nějaký zásadní sen, tak ať se kousnou a udělají pro něj maximum. *„Je málo horších věcí než ve čtyřiceti zjistit, že je člověk úplně jinde, než chtěl být, a už s tím nejde nic dělat,“* uzavírá.

- Celý Jitčín příběh je v Deníku.cz.
- Čtěte také téma Deníku. cz: Na nevzdělaných lidech stát prodělává. Podporou jejich studia by získal miliardy
- a rovněž rozhovor Deníku.cz s naší metodičkou kariérního poradenství a koordinátorkou programu Retrostipendia Rut Veselou najdete rovněž v Deníku.cz.

<https://www.clovektisni.cz/denik-aby-mohla-studovat-medicinu-ma-tri-brigady-obcas-si-sahne-na-dno-9952gp>